

Name: _____

Class: _____

 Session: _____

Date: _/ _/ _

Marks: _/100

પત્ર લેખન વ્યાકરણ

Letter Writing Grammar • Std 5 Grammar

GSEB ધોરણ ૫ • Usage Layer • પત્ર ની વ્યવસ્થા

Medium level

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

નિયમ (The Rule)

પત્ર લેખન વ્યાકરણ

પત્ર ૨ પ્રકાર - ઔપચારિક (formal) અને અનૌપચારિક (informal). ઔપચારિક પત્ર ની વ્યવસ્થા: (૧) સરનામું + તારીખ, (૨) સંબોધન - "પ્રિય સાહેબ/શ્રીમાન", (૩) વિષય, (૪) મુખ્ય ભાગ - સ્પષ્ટ, ટૂંકું, (૫) સમાપન - "આપનો વિશ્વાસુ", (૬) સહી. અનૌપચારિક માં "પ્રિય મિત્ર/બંધુ" + લાગણીશીલ ભાષા.

મુખ્ય મુદ્દો (Key Concept)

પત્ર ની વ્યવસ્થા

ઉદાહરણો (Examples) - 5 Cases

- 1 પ્રિય સાહેબ,
→ ઔપચારિક સંબોધન
- 2 પ્રિય મિત્ર રામ,
→ અનૌપચારિક સંબોધન
- 3 આપનો વિશ્વાસુ,
→ ઔપચારિક સમાપન
- 4 તારો મિત્ર,
→ અનૌપચારિક સમાપન
- 5 વિષય: રજા માટે અરજી
→ ઔપચારિક વિષય

Pattern Recognition

આ ઉદાહરણો માં પત્ર ની વ્યવસ્થા નો pattern જુઓ. દરેક case માં શું common છે? Practice કરી ને identify કરવાનું શીખો.

યાદ રાખવા જેવું (Remember)

આ વ્યાકરણ ના નિયમ ને રોજ 3 વખત વાંચો. ઉદાહરણો સાથે જોડી રાખો. દરરોજ ની writing માં apply કરો.

1 ઓળખો (Identify) 5 marks • 4 min

નીચે દિ ગયેલા શબ્દો નો પ્રકાર/category ઓળખો:

1. "પ્રિય સાહેબ" - કયો?

2. "પ્રિય રામ" - કયો?

3. "વિષય" - કયા માં?

4. "તારો મિત્ર" - કયો?

5. "આપનો વિશ્વાસુ" - કયો?

2 પ્રકાર બતાવો (Classify) 5 marks • 4 min

આ શબ્દો કયા પ્રકાર ના છે?

1. મિત્ર પત્ર નું સંબોધન?

2. અરજી નું સંબોધન?

3. ઔપચારિક સમાપન?

4. અનૌપચારિક સમાપન?

5. પત્ર ની શરૂઆત?

3 ખાલી જગ્યા (Fill Blanks) 5 marks • 4 min

યોગ્ય શબ્દ થી ખાલી જગ્યા પૂરો:

1. _____ (ઔપચારિક સંબોધન)

2. _____ (અનૌપચારિક સંબોધન)

3. _____ (ઔપચારિક સમાપન)

4. _____ (અનૌપચારિક સમાપન)

5. _____ (ઔપચારિક વિષય)

4 પ્રયોગ કરો (Apply) 5 marks • 5 min

નીચે દિ ગયેલા concept (પત્ર ની વ્યવસ્થા) નો ઉપયોગ કરી ને 3 વાક્ય બનાવો:

5 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. આચાર્ય ને કયો પત્ર?**

- (a) ઔપચારિક
(c) મિશ્ર

- (b) અનૌપચારિક
(d) કોઈ નહીં

Q2. મિત્ર ને કયો?

- (a) ઔપચારિક
(c) મિશ્ર

- (b) અનૌપચારિક
(d) કોઈ નહીં

Q3. "વિષય" ક્યાં?

- (a) ઔપચારિક માં
(c) બંને માં

- (b) અનૌપચારિક માં
(d) કોઈ માં નહીં

Q4. "તારો મિત્ર" કયા માં?

- (a) ઔપચારિક
(c) બંને

- (b) અનૌપચારિક
(d) કોઈ નહીં

Q5. પત્ર ની શરૂઆત?

- (a) સંબોધન
(c) વિષય

- (b) સરનામું
(d) મુખ્ય ભાગ

6 જોડી (Match) 5 marks • 3 min**Gujarati Word**

1. પ્રિય સાહેબ

2. પ્રિય મિત્ર

3. આપનો વિશ્વાસુ

4. તારો મિત્ર

5. વિષય

Type/Category

A. ઔપચારિક

B. અનૌપચારિક

C. ઔપચારિક

D. અનૌપચારિક

E. ઔપચારિક

7 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

1. "પ્રિય સાહેબ" - ઔપચારિક સંબોધન

 T F

2. "પ્રિય મિત્ર રામ" - અનૌપચારિક સંબોધન

 T F

3. "આપનો વિશ્વાસુ" - ઔપચારિક સમાપન

 T F

4. "તારો મિત્ર" - અનૌપચારિક સમાપન

 T F

5. "વિષય: રજા માટે અરજી" - ઔપચારિક વિષય

 T F**8 પ્રયોગ (Application)** 5 marks • 5 min

આ topic (પત્ર લેખન વ્યાકરણ) નો ઉપયોગ કરી ને એક ફકરો લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ વ્યાકરણ નો concept (પત્ર ની વ્યવસ્થા) સંસ્કૃત આધારિત છે.
- ! આ rule દરરોજ ની વાતચીત માં વપરાય - સહજ ભાષા!
- ! આ topic Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ બંને માં "પ્રિય સાહેબ"	✓ મિત્ર ને "પ્રિય રામ"
✗ તારીખ ભૂલવી	✓ તારીખ જરૂરી
✗ સહી ભૂલવી	✓ સહી જરૂરી

Cross-Curricular Connections

- > **English:** Formal/Informal letters
- > **Civics:** સરકાર ને અરજી
- > **Communication:** સંપર્ક ની કળા

Bonus Challenge (+5 marks)

આ વ્યાકરણ નો ઉપયોગ કરી ને એક નાની વાર્તા લખો (૫-૭ વાક્ય). દરેક વાક્ય માં આ rule વાપરો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** આજે email યુગ માં પત્ર નું મહત્વ શું?
- Q2.** આ વ્યાકરણ રોજિંદા જીવનમાં ક્યાં વપરાય?
- Q3.** આ rule તમે ક્યા ઉદાહરણ માં વાપર્યું?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic વિશે ૧ chart બનાવો - rule + examples
- P2:** આ વ્યાકરણ ના ૧૦ examples એક notebook માં લખો
- P3:** આ rule વાપરી ને એક નિબંધ લખો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati Grammar textbook

"પત્ર લેખન વ્યાકરણ" પર online videos જુઓ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Rule Understanding	☐	☐	☐	☐
Identifying Examples	☐	☐	☐	☐
Application Skills	☐	☐	☐	☐
Writing Practice	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises

Exercise 1 - Identify (5 marks):

1. "પ્રિય સાહેબ" - કયો? → ઔપચારિક
2. "પ્રિય રામ" - કયો? → અનૌપચારિક
3. "વિષય" - કયા માં? → ઔપચારિક
4. "તારો મિત્ર" - કયો? → અનૌપચારિક
5. "આપનો વિશ્વાસુ" - કયો? → ઔપચારિક

Exercise 2 - Classify (5 marks):

1. મિત્ર પત્ર નું સંબોધન? → પ્રિય મિત્ર
2. અરજી નું સંબોધન? → પ્રિય સાહેબ/શ્રીમાન
3. ઔપચારિક સમાપન? → આપનો વિશ્વાસુ
4. અનૌપચારિક સમાપન? → તારો મિત્ર
5. પત્ર ની શરૂઆત? → સરનામું + તારીખ

Exercise 3 - Fill (5 marks):

1. પ્રિય સાહેબ
2. પ્રિય મિત્ર રામ
3. આપનો વિશ્વાસુ
4. તારો મિત્ર
5. વિષય: રજા માટે અરજી

Exercise 4 - Apply (5 marks):

(Personal - apply rule correctly)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (a) ઔપચારિક
2. Q2 → (b) અનૌપચારિક
3. Q3 → (a) ઔપચારિક માં
4. Q4 → (b) અનૌપચારિક
5. Q5 → (b) સરનામું

Exercise 6 - Match (5 marks):

1. 1 → E (ઔપચારિક)
2. 2 → D (અનૌપચારિક)
3. 3 → C (ઔપચારિક)
4. 4 → B (અનૌપચારિક)
5. 5 → A (ઔપચારિક)

Exercise 7 - T/F (5 marks):

1. True
2. True
3. True
4. True
5. True

Exercise 8 - Application (5 marks):

(Personal - paragraph applying rule)

Total: 40 marks + Bonus 5 = 45 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- નિયમ ૩ વખત મોટેથી વાંચો - અવાજ થી યાદ રહે
- દરેક ઉદાહરણ ને નોટબુક માં લખો - હાથ થી યાદ રહે
- Pattern સમજો - ભૂલ ઓછી થાય
- દરરોજ ૫ નવા examples બનાવો - practice વધે

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક ને rule ની practice કરાવો - daily ૧૦ મિનિટ
- આ topic (પત્ર ની વ્યવસ્થા) રોજિંદા વાક્યો માં દર્શાવો
- ભૂલો ધીરજ થી સુધારો - ગુસ્સો ન કરો
- Examples બાળક ની ઉંમર પ્રમાણે વધારતા જાઓ

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

પત્ર લેખન વ્યાકરણ (Letter Writing Grammar)

Std 5 Grammar - Usage Layer • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date